

5. Omlægning af Afløb fra Græmkær

06.02.11-G01-7-13

Sagsfremstilling

FLS/FC - UNMK

Afvandingsmæssige problemer i Vester Husby.

I de sidste år er der i stigende grad blevet udtrykt utilfredshed med afvandingsforholdene i sommerhusområdet Vester Husby. Specielt i den forløbne vinter 2013 – 2014 med den forholdsvis store nedbør har der været meget vådt i området. Det relativt højtbeliggende vandværk i den nordlige del af området har haft problemer med at komme af med sit overfladevand, og vandværket har måtte iværksætte midlertidige nødforanstaltninger for at afhjælpe problemet.

Vester Husby er afvandet ved et antal mere eller mindre rørlagte offentlige vandløb som løber til Sundå. Desuden har Moesby Grøft, som har afløb til Husby Enge Landvindingslag, betydning. Se vedlagte kortudsnit: Afvanding Vester Husby

Såvel de åbne som de rørlagte strækninger af vandløbene er konstateret i orden i relation til de foreliggende regulativer, men det er samtidig konstateret, at der i forbindelse med blot moderate nedbørshændelser, alligevel sker opstuvning relateret til rørlagte strækninger.

Den umiddelbare forklaring på problemet er, udover at rørlægningerne er gamle og slidte, at de i sin tid blev underdimensioneret i forhold til, hvordan man i dag ville dimensionere rørlægninger igennem et sommerhusområde.

Da afvandingssystemet i sin tid blev gennemført (formodentlig i 60'erne) var det nuværende sommerhusområde et ubebygget landbrugsområde (se vedlagte kortudsnit: Bebyggelse 1975) og rørlægningerne blev da dimensioneret efter disse forhold. I dag er området et tæt bebygget sommerhusområde (se vedlagte kortudsnit: Aktuel bebyggelse) som i stor udstrækning er blevet detaildedrænet, hvilket medfører en betydelig belastning af afvandingssystemet i forbindelse med nedbørshændelser, specielt fordi grundvandsstanden i området generelt er højt.

De mest akutte afvandingsmæssige problemer er konstateret i forbindelse med de nederste 6-700 m af det rørlagte Afløb fra Græmkær (se vedlagte kortudsnit: Projektstrækning). Strækningen virker som en "flaskehals" dels fordi der midt på strækningen af uforklarlige årsager i sin tid er blevet lagt rør med mindre dimensioner end på den øvrige strækning, dels fordi rørledningens gradient på den øverste strækning er mindre end hvad topografien i området faktisk muliggør (se vedlagte figur: Længdeprofil).

Vandføringsevne i Afløb fra Græmkær vil således kunne forbedres betydeligt.

Der er 2 principielt forskellige måder, hvorpå man kan forbedre strækningens vandføringsevne. 1). Sløjfe den nuværende rørledning og som alternativ etablerer et åbent vandløb. 2). Udskifte den nuværende rørledning med større dimensionerede plastrør og samtidig optimere ledningens gradient i forhold til områdets topografi.

De 2 nævnte alternativer kan til en vis grad kombineres.

Hvis kommunen vælger at gøre en indsats for afvandingen, så vil vandløbet uanset hvilket alternativ der vælges, vedblive at være et offentligt vandløb, hvor kommunen har vedligeholdelsesforpligtigelserne.

Og uanset hvad man vil gøre ved afvandingsproblemerne, så bliver det nødvendigt at håndhæve vandløbslovens regler om arbejdsbræmmer langs vandløbet, herunder fjernelse af træer, som står for tæt på rørledningen. Der er i den forbindelse ca. 15. lodsejere, som i givet fald skal adviseres om arbejdet.

Kommunens forpligtigelser.

Udover de regulativmæssige vedligeholdelsesforpligtigelser relateret til de offentlige vandløb i Vester Husby har kommunen ikke forpligtigelser eller ansvar for afvandingen i området.

Kommunen kan beslutte at afvandingsforholdene i området skal forbedres. I så fald skal kommunen tage stilling til, hvordan projektet skal finansieres, herunder om kommunen i et eller andet omfang vil medfinansiere projektet. Som udgangspunkt skal udgifterne fordeles mellem de ejendomme, som nyder godt af foranstaltning og i forhold til den gavn de enkelte ejendomme vurderes at ville opnå. Altså i dette tilfælde skal de lodsejere, som ikke vil have et åbent vandløb på sin ejendom, betale for en omlægningen af den gamle rørledning på deres ejendom.

Økonomi

Et overslag viser, at omkostningerne ved en udskiftning af hele rørledningen vil være ca. 1 mio. kr. svarende til i gennemsnit ca. 70.000 kr. for hver af de 15 ejendomme, som umiddelbart vil få gavn af foranstaltningen. Hvis disse ejendomme udelukkende skal betale for meromkostninger i forbindelse med rørlægningen vil det svare til i gennemsnit godt 50.000 kr pr. ejendom.

Ved alternativet med et åbent vandløb, bliver de samlede omkostninger godt 200.000 kr. så udgifterne forventes at bliver ca. 15.000 kr. pr. ejendom, hvis disse skal fordeles mellem de samme 15 ejendomme.

Da de ovennævnte 15 ejendomme, så vidt det vides, ikke har betydelige afvandingsmæssige problemer, så vil lodsejerne sandsynligvis ikke have forståelse for, at de skal påføres udgifter i den anledning.

Uden kommunal medfinansiering kan det således blive kompliceret at blive enige med lodsejerne om en fordelingsnøgle.

Samlet vurdering

Teknik og Miljø anbefaler, afvandingsforholdene omkring Afløb fra Græmkær forbedres ved at sløjfe den nuværende rørledning og som erstatning etablere et åbent vandløb.

Projektet skal gennemføres under behørigt hensyn til berørte lodsejeres ønsker, herunder bebyggelserne i området.

Teknik og Miljø anbefaler endvidere, at kommunen dækker anlægsomkostningerne på godt 200.000 kr. ved denne åbning af vandløbet. Finansieringen kan afholdes inden for de rammer, der er afsat til vandløbsvedligeholdelse.

Hvis ejere af ejendomme insisterer på, at vandløbet skal forblive rørlagt under passagen af deres ejendomme, vil projektet, i det omfang det i praksis kan lade sig gøre, blive tilpasset sådanne ønsker. Det anbefales, at pågældende ejendomme selv finansierer meromkostningerne forbundet med denne rørlægning.

Indstilling

Det indstilles, at Udvalget for Natur, Miljø og Klima beslutter:

- at afvandingsforholdene omkring Afløb fra Græmkær forbedres ved at sløjfe den nuværende rørledning og som erstatning etablere et åbent vandløb.
- at kommunen dækker anlægsomkostningerne ved denne åbning af vandløbet, finansieret indenfor rammerne for vandløbsvedligeholdelse.
- at såfremt ejere af ejendomme insisterer på, at vandløbet skal forblive rørlagt under passagen af deres ejendomme, vil projektet, i det omfang det i praksis kan lade sig gøre, blive tilpasset sådanne ønsker. Pågældende ejendomme skal selv finansiere meromkostningerne forbundet med denne rørlægning.